

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 179 (XXIII) — Nr. 580

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 17 august 2011

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 452 din 12 aprilie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar.....	2–5
Decizia nr. 621 din 12 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002.....	6–7
Decizia nr. 624 din 12 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și ale art. III alin. (2 ⁴) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum au fost modificate și completate prin articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.....	8–9
Decizia nr. 672 din 31 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) teza a doua și art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	9–11
Decizia nr. 692 din 31 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 696 din Codul civil	11–12
Decizia nr. 712 din 31 mai 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar.....	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 452**

din 12 aprilie 2011

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 2
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute
în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului
din sectorul bugetar**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, excepție invocată de Sindicatul Pro A.S. din Timișoara în Dosarul nr. 19551.1/325/2008 al Judecătoriei Timișoara.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, deoarece prevederile criticate conservă vicii de constituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 31 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 19551.1/325/2008, **Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar**, excepție invocată de Sindicatul Pro A.S. din Timișoara, cu ocazia soluționării unei cauze civile având ca obiect o contestație la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susțin, în esență, următoarele:

Niciunul dintre elementele invocate de Guvern în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009, respectiv „influența substanțială asupra bugetului de stat pe anul 2009”, „necesitatea instituirii unor reglementări speciale, cu aplicabilitate limitată în timp”, „imposibilitatea menținerii echilibrului bugetare”, nu se circumscriu sintagmei de „situație extraordinară”.

Sub un alt aspect, aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 se extinde, fără nicio justificare legală, și asupra instituțiilor bugetare care:

— dețin fondurile necesare punerii în executare a hotărârilor judecătorești (titluri executorii) sau care au prevăzut aceste fonduri bugetare;

— ar fi putut obține fondurile respective din venituri proprii (cum este cazul unor consilii locale, consilii județene etc.)

Prin efectul eșalonării, dreptul salariatului asupra unei creanțe certe lichide și exigibile este privat sau cel puțin restrâns.

Guvernul a încălcat normele internaționale referitoare la respectarea bunurilor persoanei, implicit dreptul salarial, privat ca un bun necorporal, respectiv cu valoare patrimonială, precum și cele constituționale prevăzute la art. 20 și art. 44 alin. (1) și alin. (2).

De asemenea, consideră că este încălcat art. 21 alin. (3) din Constituție, deoarece faza executării unei hotărâri judecătorești face parte din procesul civil, or nu poate fi considerat proces echitabil acela în care una dintre cele două faze ale procesului este împiedicată. În acest sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că dreptul de acces la justiție vizează și executarea hotărârilor judecătorești.

Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, or, dacă „s-ar admite retroactivitatea legii civile/sau administrative, cum este Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, ar însemna că stabilitatea raporturilor juridice consfințite printr-o hotărâre judecătorească, titlu executoriu prin ea însăși să fie complet bulversată”.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 s-a încălcat „în mod vădit” principiul separației și al echilibrului puterilor, deoarece:

— s-a abuzat de un drept, acela de a edicta o normă juridică cu putere de lege, intervenind în cadrul unor procese civile în curs de desfășurare;

— intervenția are semnificația și valoarea schimbării regulilor jocului, bulversând securitatea raporturilor juridice deja existente;

— intervenția puterii executive s-a efectuat și în detrimentul puterii judecătorești, întrucât eșalonarea plăților stabilite prin hotărâre judecătorească este atributul exclusiv al judecătorului, prin chiar hotărârea care a dezlegat pricina, anume este un act de clemență reglementat prin art. 262 și art. 1101 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor constituționale, statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent, or

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 nu reprezintă o măsură de natură să ducă la o dezvoltare economică.

Judecătoria Timișoara apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1 și art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 18 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ulterior încheierii de sesizare, art. 1 a fost modificat prin art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2010 pentru modificarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 20 mai 2010.

Dispozițiile criticate au următorul cuprins:

— Art. 1: (1) *Plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2009, se va realiza după o procedură de executare care începe astfel:*

a) *în anul 2012 se plătește 34% din valoarea titlului executoriu;*

b) *în anul 2013 se plătește 33% din valoarea titlului executoriu;*

c) *în anul 2014 se plătește 33% din valoarea titlului executoriu.*

(2) *În cursul termenului prevăzut la alin. (1) orice procedură de executare silită se suspendă de drept.*

(3) *Sumele prevăzute la alin. (1) plătite în temeiul prezentei ordonanțe de urgență se actualizează cu indicii prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.*

(4) *În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, prin sectorul bugetar se înțelege autoritățile și instituțiile publice a căror finanțare se asigură astfel:*

a) *integral din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz;*

b) *din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz;*

c) *integral din venituri proprii.”;*

— Art. 2: *„Prin ordin al ordonatorilor principali de credite va fi stabilită procedura de efectuare a plății titlurilor executorii, cu respectarea termenelor prevăzute la art. 1.”*

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele de lege criticate sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) referitoare la separația și echilibrul puterilor, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) și alin. (2) privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (1) și alin. (2) referitoare la dreptul de proprietate privată, art. 47 alin. (1) referitor la obligația statului de a lua măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 115 alin. (4) privind delegarea legislativă, precum și dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 din Primul Protocol Adițional al acestei Convenții.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la critici similare de neconstituționalitate ca și cele invocate în prezenta cauză, s-a pronunțat prin Decizia nr. 823 din 22 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 30 august 2010, Decizia nr. 712 din 25 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 22 iunie 2010, Decizia nr. 713 din 25 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 28 iunie 2010 și prin Decizia nr. 714 din 25 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422 din 24 iunie 2010, respingând excepția de neconstituționalitate.

Cu acele prilejuri, Curtea a reținut — referitor la criticile de neconstituționalitate extrinsecă — că susținerea potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 încalcă prevederile art. 115 alin. (4) din Constituție este neîntemeiată. Curtea, în jurisprudența sa, a statuat în mod constant că situațiile extraordinare exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun, aspect întărit și prin adăugarea sintagmei „a căror reglementare nu poate fi amânată” (Decizia nr. 255 din 11 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005).

Curtea a mai arătat, prin Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 23 iulie 2009, că pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public. Cu privire la criteriul obiectiv necesar pentru aprecierea situației extraordinare, Curtea a reținut, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 255 din 11 mai 2005, că „invocarea elementului de oportunitate, prin definiție de natură subiectivă, căruia i se conferă o eficiență contributivă determinantă a urgenței, ceea ce, implicit, îl convertește în *situație extraordinară*, impune concluzia că aceasta nu are, în mod necesar și univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie și unor factori subiectivi, de oportunitate (...). Întrucât însă asemenea factori nu sunt cuantificabili, afirmarea existenței *situației extraordinare*, în temeiul lor sau prin convertirea lor într-o asemenea situație, conferă acesteia un caracter arbitrar, de natură să creeze dificultăți insurmontabile în legitimarea delegării legislative.

S-ar ajunge, astfel, ca un criteriu de constituționalitate — *situația extraordinară* —, a cărui respectare este prin definiție supusă controlului Curții, să fie, practic, sustras unui atare control, ceea ce ar fi inadmisibil”. Totodată, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 421 din 9 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 30 mai 2007, Curtea Constituțională a statuat că „urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare”.

Mai mult, Curtea a statuat că nu se constituie într-o situație extraordinară cazurile „cu implicații financiare legate de punerea în executare a hotărârilor judecătorești. Aceste aspecte țin de oportunitatea adoptării reglementării” (Decizia nr. 104 din 20 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 6 februarie 2009, și Decizia nr. 784 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 7 iulie 2009).

Având în vedere jurisprudența sa cu privire la art. 115 alin. (4) din Constituție, Curtea a analizat fiecare dintre aceste motive invocate de Guvern, pentru a stabili dacă implicațiile financiare legate de punerea în executare a hotărârilor judecătorești, în situația dată, se circumscriu situației extraordinare sau unor elemente de oportunitate. O atare analiză este necesară pentru a stabili dacă un considerent de principiu rezultat din jurisprudența Curții Constituționale, în speță fiind vorba de Decizia nr. 104 din 20 ianuarie 2009 și Decizia nr. 784 din 12 mai 2009, este aplicabil fără nicio circumstanțiere sau, din contră, în funcție de circumstanțele speței să îi poată fi adăugat un corectiv și să poată fi considerată ca fiind o situație extraordinară.

Astfel, prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, Curtea a reținut că situația de criză financiară mondială ar putea afecta, în lipsa unor măsuri adecvate, stabilitatea economică a țării și, implicit, securitatea națională. Aceasta este premisa de la care Curtea urmează să analizeze relevanța motivelor invocate de Guvern în adoptarea ordonanței de urgență criticate.

Primul motiv pentru justificarea situației extraordinare este cel ce vizează dificultățile întâmpinate cu privire la executarea hotărârilor judecătorești având ca obiect drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar. Un atare motiv privit *ut singuli* nu justifică existența unei situații extraordinare, de aceea Curtea va proceda la analizarea și a următoarelor două motive invocate de Guvern, respectiv influența negativă pe care executarea titlurilor executorii le-ar avea asupra bugetului de stat și creșterea deficitului bugetar. Aceste ultime două motive sunt susținute de faptul că valoarea titlurilor executorii având ca obiect drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar este foarte mare din moment ce nu este vorba despre titluri executorii singulare sau care afectează un anume domeniu de activitate, ci despre o chestiune sistemică, la nivel statal. Nici aceste motive privite *ut singuli* nu justifică existența unei situații extraordinare, însă, privind toate cele 3 motive în mod cumulativ și plecând de la premisa constatată de către Curte prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, Curtea Constituțională ajunge la concluzia că, în cauza de față, există un grad mare de abatere de la obișnuit, și anume de la condițiile concrete în care executarea titlurilor executorii se face cu respectarea Codului de procedură civilă, respectiv a Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor

publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2002, după caz, astfel încât consideră că există o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție. Prin urmare, Curtea constată că există o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă și independentă de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public, respectiv stabilitatea economică a statului român.

De asemenea, Curtea a constatat că ordonanța de urgență a fost adoptată în vederea atenuării efectelor unei stări de criză economică generalizată. O atare finalitate economică implica, în mod necesar și neechivoc, o reglementare juridică primară, rapidă, unitară și energetică. În consecință, adoptarea măsurii criticate reclama, în mod indubitabil, urgență; or, reglementarea urgentă a situației rezultate în condițiile de criză economică nu putea fi făcută în mod rapid și rezonabil nici prin asumarea răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului asupra unui proiect de lege și nici prin adoptarea unui proiect de lege cu procedura de urgență. În aceste condiții, pentru conservarea stabilității economice a statului, singurul instrument rămas la îndemâna Guvernului a fost adoptarea unei ordonanțe de urgență.

Pentru aceste motive, Curtea a constatat că reglementarea criticată îndeplinește exigențele urgenței prevăzute în art. 115 alin. (4) din Constituție.

În consecință, Curtea a constatat că, în anumite situații extreme, precum cea de față, implicațiile financiare legate de punerea în executare a hotărârilor judecătorești se pot constitui într-o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție, în măsura în care asemenea măsuri sunt motivate, în mod fundamentat, de apărarea stabilității economice a statului român. O atare situație extraordinară, în mod evident, are un caracter temporar, regula în această materie fiind executarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu dreptul comun în materie, respectiv Codul de procedură civilă sau Ordonanța Guvernului nr. 22/2002, după caz, chiar dacă debitor este statul. Altfel, Guvernul nu poate uza de reglementarea, în viitor, în mod nelimitat, a unor proceduri derogatorii de la dreptul comun atunci când statul este debitor; este sarcina statului să găsească soluții pentru executarea conformă a hotărârilor judecătorești, potrivit dreptului comun. În caz contrar, nu ar mai exista o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție, ci, mai degrabă, s-ar pune în evidență elemente de oportunitate legislativă.

Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea a constatat, prin aceleași decizii, că și acestea sunt neîntemeiate pentru următoarele motive:

Nu se poate reține existența niciunei discriminări între debitori, în sensul că statul ca debitor și-ar aroga mai multe drepturi decât debitorii persoane de drept privat în ceea ce privește executarea hotărârilor judecătorești.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere (în acest sens, a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele „Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene” împotriva Belgiei, 1968, *Marckx împotriva Belgiei*, 1979, *Rasmussen împotriva Danemarcei*, 1984, *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, 1985, *Gaygusuz împotriva Austriei*, 1996, *Larkos împotriva*

Ciprului, 1999, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, 2004). Totodată, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, statele beneficiază de o anumită marjă de apreciere în a decide dacă și în ce măsură diferențele între diversele situații similare justifică un tratament juridic diferit, iar scopul acestei marje variază în funcție de anumite circumstanțe, de domeniu și de context (în acest sens, a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele „*Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene*” împotriva *Belgiei*, 1968, *Gaygusuz împotriva Austriei*, 1996, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, 2004).

Or, în cauza de față, astfel cum s-a arătat și mai sus, măsura contestată urmărește un scop legitim — asigurarea stabilității economice a țării — și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză. Astfel, situația particulară ivită și motivată prin existența unei situații extraordinare este una care reclamă o diferență evidentă de tratament juridic.

Cu privire la invocarea principiului privind accesul liber la justiție și la un proces echitabil, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale — Decizia nr. 458 din 31 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 17 aprilie 2009 —, „*procesul civil parcurge două faze: judecata și executarea silită, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului sau a altor titluri executorii, în măsura în care debitorul nu își execută de bunăvoie obligația*”. Însă, așa cum s-a arătat și mai sus, actul normativ criticat este o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța. Faptul că acesta își execută creanța într-o perioadă de 3 ani nu reprezintă o durată excesivă a executării unei hotărâri judecătorești, datorită caracterului sistemic al problemelor apărute în legătură cu executarea titlurilor executorii ale personalului bugetar. De altfel, chiar și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, soluționând cererea nr. 60.858/00 și pronunțând decizia de admisibilitate din 17 septembrie 2002 în Cauza *Vasyl Petrovych Kravynytskyi împotriva Ucrainei*, a apreciat că un termen de 2 ani și 7 luni de executare a unei hotărâri judecătorești nu este excesiv în condițiile concrete ale cauzei, respectiv lipsa vădită de fonduri a unității militare

debitoare. Totodată, în Cauza *Burdov împotriva Rusiei*, 2002, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare. Or, în cauza de față, Guvernul român nu numai că nu refuză executarea hotărârilor judecătorești, ci se obligă la plata eșalonată a sumelor prevăzute prin acestea. Executarea eșalonată a unor titluri executorii care au ca obiect drepturi bănești nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; executarea *uno ictu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica posibilă modalitate de executare pe care Guvernul o poate aplica.

În ceea ce privește dreptul de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie deci o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament (*Ambruosi împotriva Italiei*, 2000, *Burdov împotriva Rusiei*, 2002). Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind deci o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în condițiile unei crize financiare accentuate.

Având în vedere cele de mai sus, Curtea a apreciat că nu poate fi reținută nici încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Critica ce privește art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea este evident neîntemeiată, întrucât textul criticat se aplică pentru viitor, neexistând, în acest sens, nicio urmă de îndoială.

Având în vedere toate aceste considerente, Curtea constată că atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate dispozițiilor a art. 1 și art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, cu modificările și completările ulterioare, excepție invocată de Sindicatul Pro A.S. cu sediul în Timișoara în Dosarul nr. 19551.1/325/2008 al Judecătoriei Timișoara.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 aprilie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 621

din 12 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, excepție ridicată de Mănăstirea „Sfintei Cruci” din Oradea în Dosarul nr. 6.344/111/2004 al Curții de Apel Oradea — Secția civilă mixtă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care arată că prevederile de lege criticate nu contravin Constituției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 23 iunie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 6.344/111/2004, **Curtea de Apel Oradea — Secția civilă mixtă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002**, excepție ridicată de Mănăstirea „Sfintei Cruci” din Oradea într-o cauză civilă având ca obiect Legea nr. 10/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 44 alin. (2) din Constituție stabilește regula potrivit căreia toți posibii titulari ai dreptului de proprietate privată îl pot dobândi în condiții egale, iar excepția se referă la cetățenii străini și apatrizii care pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor „doar în anumite condiții”. Autorul excepției susține că, în principiu, dreptul de folosință asupra terenului este un drept real, un dezmembrământ al dreptului de proprietate. Dreptul de folosință special, reglementat de art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, nu este limitat în timp, față de alte drepturi de folosință, fiind un veritabil drept de proprietate, chiar grevat de inexistența dreptului de dispoziție.

Curtea de Apel Oradea — Secția civilă mixtă apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 este nefondată. În acest sens, arată că art. 44 alin. (2) din Constituție se referă la dreptul de proprietate, în timp ce prevederile de lege criticate vizează dreptul de folosință. În ceea ce privește dreptul de folosință, instanța menționează că acesta este temporar, durata lui fiind limitată în timp, până la încetarea restricțiilor obținute de România prin pct. 3 din Anexa VII la Tratatul de aderare la Uniunea Europeană.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin

Legea nr. 501/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 18 decembrie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 25 martie 2004, cu modificările ulterioare, prevederi care au următorul conținut:

„(1) *Cetățenii străini și apatrizii care au calitatea de persoane îndreptățite potrivit Legii nr. 10/2001 la restituirea în natură a unor terenuri, situate în intravilanul localităților, pot opta pentru dobândirea unui drept de folosință special care conferă titularului drepturile și obligațiile conferite de lege proprietarului, cu excepția dreptului de dispoziție.*

[alineatul (2) abrogat la 24 decembrie 2006, prin art. I din Legea nr. 465/2006 pentru modificarea art. II al titlului II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002]

(3) *În cazul în care terț dobânditor al dreptului de folosință este cetățean român sau persoană juridică română, dreptul de folosință astfel dobândit se convertește în drept de proprietate.*

(4) *În situația cetățenilor străini și apatrizilor care au dobândit un drept de folosință special asupra unor terenuri în condițiile alin. (1), dreptul de folosință astfel dobândit se convertește, la cerere, în drept de proprietate, după obținerea cetățeniei române de către persoanele respective.*

(5) *Dispozițiile alin. (1), (2) și (3) nu se aplică în cazul persoanelor prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, cu modificările ulterioare.”*

În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 alin. (2) privind dreptul de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine, în cap. II, reglementează modul de dobândire a dreptului de proprietate asupra terenurilor de către cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European și persoanele juridice având naționalitatea acestor state, precum și de către apatrizii cu domiciliul într-un stat membru sau în România.

Astfel, la art. 3 din acest act normativ se arată că cetățeanul unui stat membru, apatridul cu domiciliul într-un stat membru sau în România, precum și persoana juridică constituită în conformitate cu legislația unui stat membru pot dobândi dreptul

de proprietate asupra terenurilor în aceleași condiții cu cele prevăzute de lege pentru cetățenii români și pentru persoanele juridice române. Dispozițiile art. 44 alin. (2) teza a doua din Constituție, deși nu mai prevăd *in terminis* interdicția dobândirii dreptului de proprietate asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, nu o înlătură, ci doar precizează cazurile și condițiile în care aceștia pot dobândi un asemenea drept, restrângând astfel sfera de aplicare a acestei incapacități speciale. Norma constituțională prevede că „*Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, [...]*”.

Așa fiind, Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine prevede condițiile în care aceștia pot dobândi terenuri în România.

Textul de lege criticat instituie posibilitatea pentru cetățenii străini și apatrizii care au calitatea de persoane îndreptățite, potrivit Legii nr. 10/2001, la restituirea în natură a unor terenuri, să opteze pentru dobândirea unui drept de folosință special, ce conferă titularului drepturile și obligațiile conferite de lege proprietarului, cu excepția dreptului de dispoziție, astfel încât Curtea apreciază că nu se poate invoca garantarea și ocrotirea constituțională a dreptului de proprietate, câtă vreme autorul excepției nu este titular al acestui drept, ce urmează a se naște ulterior.

De altfel, în jurisprudența sa, instanța de contencios constituțional a statuat că „*exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, stabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă*”. În acest context, Curtea a constatat că, „*departe de a constitui o negare a dreptului în sine, asemenea exigențe dau expresie ordinii de drept, precum și drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, cărora statul este ținut să le acorde ocrotire, în egală măsură*”.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, excepție ridicată de Mănăstirea „Sfintei Cruci” din Oradea în Dosarul nr. 6.344/111/2004 al Curții de Apel Oradea — Secția civilă mixtă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 624

din 12 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și ale art. III alin. (24) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum au fost modificate și completate prin articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și ale art. III alin. (24) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum au fost modificate și completate prin articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Arpad Mile în Dosarul nr. 4.833/320/2007 al Judecătorei Târgu Mureș.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 iunie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 4.833/320/2007, **Judecătoria Târgu Mureș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederile „pct. 1 alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și ale pct. 4 alin. (24) din articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente”, excepție ridicată de Arpad Mile într-o cauză civilă având ca obiect anularea unui titlu de proprietate.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că aceste prevederi încalcă dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2) referitoare la neretroactivitatea legii, deoarece legiferează sancțiuni ale actului juridic civil (respectiv nulitatea acestuia) sau dispoziții de repunere în situația anterioară a părților, pentru încălcări ale unor prevederi legale actuale, ce nu erau în vigoare la data când au luat naștere actele juridice respective.

Judecătoria Târgu Mureș apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens, arată că legiuitorul nu a adus atingere drepturilor câștigate în mod legal, ci a statuat prin norme imperative că sunt lovite de nulitate absolută actele de reconstituire și constituire a dreptului de proprietate emise în condiții ilegale, menționând în mod expres că acelea emise legal rămân valabile.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, după cum reiese din încheierea de sesizare și din notele scrise ale autorului excepției, prevederile pct. 1 alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și ale pct. 4 alin. (24) din articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005.

În realitate însă, din examinarea actului normativ criticat, obiectul excepției de neconstituționalitate, asupra căruia Curtea urmează a se pronunța, îl constituie prevederile art. III alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și art. III alin. (24) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum au fost modificate și completate prin articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, prevederi care au următorul conținut:

— Art. III alin. (1): „*Sunt lovite de nulitate absolută, potrivit dispozițiilor legislației civile, aplicabile la data încheierii actului juridic, următoarele acte emise cu încălcarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentei legi:*

a) *actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate, în favoarea persoanelor care nu erau îndreptățite, potrivit legii, la astfel de reconstituiri sau constituirii, cum sunt: [...]*

(iii) *actele de reconstituire și constituire a dreptului de proprietate în favoarea altor persoane asupra terenurilor proprietarilor care nu au fost înscrși în cooperativa agricolă de producție, nu au predat terenurile statului sau acestea nu au fost preluate de stat prin acte translativ de proprietate.[...]*”;

— Art. III alin. (24): „*În cazul unor înstrăinări succesive ale terenurilor, cel care a vândut terenul pe baza titlului constatat nul este obligat să remită prețul actualizat fostului proprietar rămas fără teren.*”

În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2), potrivit cărora „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile*”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, în acest sens fiind Decizia nr. 1.563/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 16 februarie 2011, Decizia nr. 186/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 335 din 13 aprilie 2006, sau Decizia nr. 275/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 14 aprilie 2006, prin care a statuat că reglementările criticate nu conține în sine nicio dispoziție cu caracter retroactiv.

Prin aceste decizii, Curtea a reținut că prevederile art. III din Legea nr. 169/1997 consacră sancțiunea nulității absolute aplicabilă actelor emise cu încălcarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, fără a aduce vreo noutate din punct de vedere legislativ.

De asemenea, Curtea a constatat că prevederile de lege criticate precizează o dată în plus sancțiunea nulității actelor translative de proprietate încheiate cu încălcarea normelor legale imperative. Or, cum un act nul nu poate produce efecte, fiind desființat de la data încheierii lui, un asemenea act nu poate să constituie temeiul dobândirii valabile a dreptului de proprietate.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) subpunctul (iii) și ale art. III alin. (2⁴) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum au fost modificate și completate prin articolul unic al titlului V din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Arpad Mile în Dosarul nr. 4.833/320/2007 al Judecătoriai Târgu Mureș.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 672*)

din 31 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) teza a doua și art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) și art. 5 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Vâlcea, în Dosarul nr. 3.917/90/2009 al Tribunalului Vâlcea — Secția civilă, care

*) A se vedea opinia separată de la Decizia Curții Constituționale nr. 1.461 din 9 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 22 decembrie 2010.

formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.659D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.177D/2010, nr. 2.178D/2010 și nr. 2.181D/2010 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) și art. 5 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de același autor în dosarele nr. 495/90/2010, nr. 1.030/90/2010 și nr. 3.918/90/2009 ale Tribunalului Vâlcea — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 2.177D/2010, nr. 2.178D/2010 și nr. 2.181D/2010 la Dosarul nr. 1.659D/2010.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 2.177D/2010, nr. 2.178D/2010 și nr. 2.181D/2010 la Dosarul nr. 1.659D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 9 februarie 2010, 30 aprilie 2010 și 10 mai 2010, **Tribunalul Vâlcea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) și art. 5 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.** Excepția a fost ridicată de statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Vâlcea, în cadrul soluționării unor acțiuni prin care se solicită plata unor despăgubiri pentru daunele morale suferite ca urmare a unor condamnări cu caracter politic și măsuri administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, cu privire la prevederile art. 4 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 221/2009, că, prin textul de lege criticat, „legiuitorul a extins în mod abuziv și nelegal exercitarea dreptului de a introduce acțiune privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, dând mandat oricărei persoane fizice sau juridice interesate”, precum și parchetului de pe lângă tribunalul în circumscripția căruia domiciliază persoana interesată, ceea ce aduce atingere dispozițiilor constituționale ale art. 51 alin. (1) referitoare la dreptul cetățenilor de a se adresa autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor. Autorul excepției nu arată în ce constă încălcarea adusă art. 52 alin. (3) din Legea fundamentală.

În ceea ce privește prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, se susține că acestea sunt neconstituționale, deoarece în cuprinsul legii nu se arată modalitatea și sursele de finanțare a despăgubirilor acordate persoanelor îndreptățite. Totodată, textul de lege criticat nu îndeplinește cerința previzibilității și accesibilității legii, ceea ce aduce atingere

prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la obligația respectării Constituției și a legilor.

Tribunalul Vâlcea — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece nestabilirea sursei de finanțare a drepturilor ce urmează să fie acordate potrivit Legii nr. 221/2009 nu este de natură a încălca vreo dispoziție din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierile de sesizare, îl constituie prevederile art. 4 alin. (1) și art. 5 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009. Din motivarea excepției, Curtea constată că, în realitate, sunt criticate din punct de vedere al constituționalității numai dispozițiile art. 4 alin. (1) teza a doua și art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, texte asupra cărora Curtea, potrivit jurisprudenței sale, urmează să se pronunțe prin prezenta decizie. Acestea au următorul cuprins:

— Art. 4 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 221/2009: „[...] *Cererea poate fi introdusă și după decesul persoanei, de orice persoană fizică sau juridică interesată ori, din oficiu, de parchetul de pe lângă tribunalul în circumscripția căruia domiciliază persoana interesată.*”;

— Art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009: „*Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței prevăzute la art. 4 alin. (4), în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la:*

a) acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare în cuantum de până la: [...].”

Autorul excepției consideră că prevederile art. 4 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 221/2009 încălcă dispozițiile constituționale ale art. 51 alin. (1) referitor la dreptul cetățenilor de a se adresa autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor și art. 52 alin. (3) privind obligația statului de a răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Totodată, se susține că dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 contravin art. 1 alin. (5) referitor la obligația respectării Constituției și a legilor, art. 74 alin. (3) privind exercitarea inițiativei legislative de către Guvern și art. 138 alin. (5) potrivit căruia „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*” din Legea fundamentală.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

1. Cu privire la critica referitoare la încălcarea prin dispozițiile art. 4 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 221/2009 a prevederilor art. 51 alin. (1) din Constituție privind dreptul de petiționare, Curtea observă că aceasta nu poate fi reținută. Astfel, sesizarea instanțelor judecătorești potrivit art. 4 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 221/2009 de orice persoană fizică sau juridică interesată ori, din oficiu, de parchetul de pe lângă tribunalul în circumscripția căruia domiciliază persoana interesată, după decesul persoanei, în scopul obținerii unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare nu reprezintă un aspect al dreptului de petiționare. Aceasta, deoarece dreptul de petiționare se concretizează în cereri, reclamații, sesizări și propuneri în legătură cu rezolvarea unor probleme personale sau de grup ce nu presupun calea justiției, la care autoritățile publice au obligația de a răspunde în termenele și condițiile stabilite potrivit legii, în timp ce cererile de chemare în judecată, care declanșează procesul civil, se rezolvă după reguli specifice, proprii activității de judecată. Prin urmare, prevederile art. 51 alin. (1) din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

În acest sens, Curtea a statuat, spre exemplu, prin deciziile nr. 175 din 15 aprilie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 17 mai 2004, nr. 453 din 20 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 21 octombrie 2005 și nr. 389 din 24 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 471 din 5 iulie 2011.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi în privința dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice — Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Vâlcea, în dosarele nr. 3.917/90/2009, nr. 495/90/2010, nr. 1.030/90/2010 și nr. 3.918/90/2009 ale Tribunalului Vâlcea — Secția civilă.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, excepție ridicată de același autor în dosare ale aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 692

din 31 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 696 din Codul civil

Augustin Zegrean — președinte
Aspazia Cojocaru — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Mircea Ștefan Minea — judecător
Iulia Antoanella Motoc — judecător
Ion Predescu — judecător

Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Ingrid Alina Tudora — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 696 din Codul civil, excepție ridicată de Harasim Janil în Dosarul nr. 3.300/109/2008 al Tribunalului Argeș — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea Primăria Municipiului Pitești a depus la dosar note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

În acest sens, arată că aspectele invocate de autorul excepției nu reprezintă o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci privesc probleme de interpretare și aplicare a reglementării criticate în cauza dedusă judecării.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 iulie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 3.300/109/2008, **Tribunalul Argeș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 696 din Codul civil**, excepție ridicată de Harasim Janil într-o cauză având ca obiect Legea nr. 10/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 696 din Codul civil „ar trebui interpretate, în contextul actual, în funcție de rațiunea și scopul legilor speciale de reparație, dat fiind că raționamentul pentru care nu s-a acceptat succesiunea în termenul prevăzut de dispozițiile art. 700 din Codul civil și implicit renunțarea la succesiune, înainte de intrarea în vigoare a legii de reparație pentru care se solicita fie reconstituirea, fie plata unor despăgubiri, a fost acela, unanim admis în doctrină, referitor la faptul că moștenirea nu era atractivă deoarece bunul nu se afla în patrimoniul defunctului”.

Tribunalul Argeș — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, dat fiind că textul legal criticat nu conține reglementări care să contravină principiilor constituționale privind garantarea și ocrotirea proprietății private în mod egal, indiferent de titular.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 696 din Codul civil, excepție ridicată de Harasim Janil în Dosarul nr. 3.300/109/2008 al Tribunalului Argeș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 696 din Codul civil, care au următorul conținut: „*Eredele ce renunță este considerat că n-a fost niciodată erede.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 11 alin. (2) privind dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 20 alin. (1) referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 44 alin. (2) și (3) privind garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată, precum și celor ale art. 1 intitulat „*Protecția proprietății*” din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul acesteia susține că eredele renunțător nu poate beneficia de repunerea în termenul de acceptare a succesiunii, de reconstituire a dreptului de proprietate, deoarece, conform art. 696 din Codul civil, acesta devine persoană străină de moștenirea fostului proprietar. În acest context, precizează că art. 4 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, prevede posibilitatea ca succesibilii care, după data de 6 martie 1945, nu au acceptat moștenirea sunt repuși de drept în termenul de acceptare a succesiunii pentru bunurile ce fac obiectul prezentei legi. Cererea de restituire are valoare de acceptare a succesiunii pentru bunurile a căror restituire se solicită în temeiul prezentei legi.

Prin Decizia nr. XI din 5 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 30 octombrie 2007, pronunțată ca urmare a soluționării unui recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că beneficiază de dreptul de moștenire a proprietății, în temeiul art. 13 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, în sensul repunerii în termenul de acceptare a succesiunii, numai moștenitorii care nu au acceptat-o în termenul prevăzut de lege, iar nu și cei care au renunțat la succesiune.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că instanțele judecătorești aplică această decizie și asupra prevederilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, chiar dacă aceasta se referă doar la terenurile ce constituie obiectul Legii fondului funciar nr. 18/1991.

În aceste condiții, Curtea constată că autorul excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci este nemulțumit de modul de interpretare și aplicare a reglementării criticate în cauza concretă dedusă judecării, aspect ce excedează atribuțiilor Curții Constituționale, fiind de competența de soluționare a instanțelor judecătorești.

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 712

din 31 mai 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, excepție ridicată de Claudiu Șianțiu în Dosarul nr. 2.267/55/2010 al Tribunalului Arad — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 3.795D/2010 și nr. 3.907D/2010, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009, excepție ridicată de Confederația Națională Sindicală „Cartel ALFA” în Dosarul nr. 9.867/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și de Violeta Gurzu, Rodica Jercan, Gheorghe Mihai, Ioana-Adina Năstase, Liliana Constantinescu, Violeta Moise, Florica Oprea, Liliana Tudor, Adrian Dicu, Felicia Claudia Stanciu și alții în Dosarul nr. 7.507/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspunde, în Dosarul nr. 3.907D/2010, pentru Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna Elena Blebea, consilier juridic cu delegație depusă la dosar. Se constată lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 3.795D/2010 și nr. 3.907D/2010 la Dosarul nr. 3.791D/2010.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna Elena Blebea, și reprezentantul Ministerului Public arată că sunt de acord cu măsura conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 3.795D/2010 și nr. 3.907D/2010 la Dosarul nr. 3.791D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul doamnei Elena Blebea, consilier juridic în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, susținând că instituirea anumitor condiții pentru valorificarea unor drepturi de natură salarială este de competența legiuitorului, care prin reglementarea măsurilor prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 nu afectează în niciun fel drepturile părților.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 1 septembrie 2010, 12 mai 2010 și 10 martie 2010, pronunțate în dosarele nr. 2.267/55/2010, nr. 9.867/2/2009 și nr. 7.507/2/2009, **Tribunalul Arad — Secția civilă și Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar**, excepție ridicată de Claudiu Șianțiu în Dosarul nr. 2.267/55/2010 al Tribunalului Arad — Secția civilă, de Confederația Națională Sindicală „Cartel ALFA” în Dosarul nr. 9.867/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și de Violeta Gurzu, Rodica Jercan, Gheorghe Mihai, Ioana-Adina Năstase, Liliana Constantinescu, Violeta Moise, Florica Oprea, Liliana Tudor, Adrian Dicu, Felicia Claudia Stanciu și alții în Dosarul nr. 7.507/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, în cauze având ca obiect acordarea de drepturi salariale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textele criticate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (1)—(5) referitoare la statul român, ale art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 44 — *Dreptul de proprietate privată* și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, ale art. 115 alin. (4) referitoare la delegarea legislativă, precum și prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

Cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4), se susține că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 creează un sistem paralel de executare a hotărârilor judecătorești, domeniu ce aparține competenței exclusive a instanțelor, motiv pentru care se produce o imixiune a puterii executive în atribuțiile puterii judecătorești, de natură a încălca principiul constituțional al separației puterilor în stat.

Referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 21 din Constituție, se arată că statul este obligat să asigure respectarea hotărârilor judecătorești, iar amânarea punerii în executare într-un termen rezonabil a titlurilor executorii pe care le deține este de natură a încălca atât prevederile constituționale referitoare la liberul acces la justiție, cât și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție. Sunt invocate, în acest sens, hotărârile din 19 iunie 2001 și 1 decembrie 2005, pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Zwierzynski împotriva Poloniei* și Cauza *Păduraru împotriva României*.

Se susține, totodată, că autoritățile publice, chiar dacă dispun de o anumită marjă în aprecierea existenței unei probleme de interes public ce justifică anumite măsuri în alegerea politicilor economice și sociale, atunci când se află în joc o chestiune de interes general, trebuie să reacționeze în timp util, într-o manieră corectă și cu cea mai mare coerență. Este invocată în acest sens hotărârea din 11 ianuarie 2005 pronunțată în Cauza *Blucher împotriva Republicii Ceha*.

De asemenea, se apreciază că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 nu asigură un echilibru just între interesul public avut în vedere de legiuitor și imperativele protecției dreptului celui interesat la respectarea bunurilor sale, drept afirmat prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, motiv pentru care sunt încălcate și prevederile art. 53 din Constituție, și invocă în acest sens hotărârea pronunțată în Cauza *Păduraru împotriva României*.

În Dosarul nr. 3.907D/2010 se mai arată că textele criticate încalcă și prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) referitoare la statul român și se susține că adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 reprezintă un abuz de drept săvârșit de puterea executivă, prin legiferarea unei proceduri speciale de executare și prin refuzul de a executa de bunăvoie hotărârile judecătorești rămase definitive, potrivit art. 371¹ din Codul de procedură civilă.

În dosarele nr. 3.795D/2010 și nr. 3.907D/2010 se susține încălcarea prin dispozițiile criticate a prevederilor art. 16 din Constituție și se arată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 creează discriminare între creditorii drepturilor de natură salarială constatate prin hotărâri judecătorești devenite executorii înaintea datei de 31 decembrie 2009 și creditorii ale căror titluri executorii au fost obținute după această dată.

În dosarele nr. 3.791D/2010 și nr. 3.907D/2010 se susține că textele criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 44 și, totodată, prevederilor art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, arătându-se că acestea creează o situație de inegalitate între instituțiile statului și particulari în ceea ce privește regimul executării silite a obligațiilor bănești.

În Dosarul nr. 3.795D/2010 se mai susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 a fost emisă cu încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (4), întrucât nu a fost motivată de existența unei situații extraordinare a cărei reglementare nu putea fi amânată, ci de situații de natură financiară ce vizează executarea hotărârilor judecătorești, aspecte care țin de oportunitatea reglementării și care nu pot fi soluționate prin modificarea actelor normative din materia executării hotărârilor judecătorești.

Tribunalul Arad — Secția civilă, în Dosarul nr. 3.791D/2010, apreciază că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 încalcă dispozițiile art. 11, art. 20, 21, 44 și 53 din Constituție, deoarece suspendarea executării hotărârilor judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar reprezintă o imixiune a Guvernului în sfera atribuțiilor puterii judecătorești, aceasta din urmă fiind singura care are competența să suspende executarea hotărârilor judecătorești, potrivit art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Instanța susține, de asemenea, că dispozițiile criticate împiedică valorificarea drepturilor de natură salarială recunoscute prin hotărâri judecătorești de către creditorii, fapt ce constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 3.759D/2010, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 3.907D/2010, apreciază

excepția ridicată de reclamanți ca fiind neîntemeiată, arătând că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 realizează o eșalonare, cu termene precise, a sumelor aferente titlurilor executorii având ca obiect acordarea de drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii înaintea datei de 31 decembrie 2009, demers ce nu constituie o imixiune a puterii executive în atribuțiile puterii judecătorești, ci doar o amânare a unor plăți, determinată de situația economică existentă.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în dosarele nr. 3.791D/2010 și nr. 3.795D/2010, arată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 nu contravin prevederilor constituționale invocate de autorii excepțiilor și face trimitere în acest sens la Decizia nr. 188 din 2 martie 2010, Decizia nr. 823 din 22 iunie 2010 și Decizia nr. 713 din 25 mai 2010. În Dosarul nr. 3.907D/2010, Guvernul nu a comunicat punctul său de vedere.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 18 iunie 2009.

În opinia autorilor excepției textele criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (1)—(5) referitoare la statul român, ale art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 44 — *Dreptul de proprietate privată* și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, ale art. 115 alin. (4) referitoare la delegarea legislativă, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Susținerea potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 încalcă prevederile art. 115 alin. (4) din Constituție este neîntemeiată. Curtea, prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, a reținut că situația de criză financiară mondială ar putea afecta, în lipsa unor măsuri adecvate, stabilitatea economică a țării și, implicit, securitatea națională. Aceasta este premisa de la care Curtea a analizat prin Decizia nr. 188 din 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 14 aprilie 2010, relevanța motivelor invocate de Guvern în adoptarea ordonanței de urgență criticate.

Primul motiv pentru justificarea situației extraordinare este cel ce vizează dificultățile întâmpinate cu privire la executarea hotărârilor judecătorești având ca obiect drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar.

Un atare motiv privit *ut singuli* nu justifică existența unei situații extraordinare, de aceea Curtea a procedat la analizarea și a următoarelor două motive invocate de Guvern, respectiv influența negativă pe care executarea titlurilor executorii ar avea-o asupra bugetului de stat și creșterea deficitului bugetar. Aceste ultime două motive sunt susținute de faptul că valoarea titlurilor executorii având ca obiect drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar este foarte mare din moment ce nu este vorba despre titluri executorii singulare sau care afectează un anumit domeniu de activitate, ci despre o chestiune sistemică, la nivel statal. Nici aceste motive privite *ut singuli* nu justifică existența unei situații extraordinare, însă, privind toate cele trei motive în mod cumulativ și plecând de la premisa constatată de către Curte prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a ajuns la concluzia că, în cauza de față, există un grad mare de abatere de la obișnuit, și anume de la condițiile concrete în care executarea titlurilor executorii se face cu respectarea Codului de procedură civilă, respectiv a Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2002, după caz, astfel încât a considerat că există o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție. Prin urmare, Curtea a constatat că există o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă și independentă de voința Guvernului care pune în pericol un interes public, respectiv stabilitatea economică a statului român.

De asemenea, Curtea a arătat că ordonanța de urgență a fost adoptată în vederea atenuării efectelor unei stări de criză economică generalizată. O atare finalitate economică implică, în mod necesar și neechivoc, o reglementare juridică primară, rapidă, unitară și energică. În consecință, adoptarea măsurii criticate reclama, în mod indubitabil, urgență; or, reglementarea urgentă a situației rezultate în condițiile de criză economică nu putea fi făcută în mod rapid și rezonabil nici prin asumarea răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului asupra unui proiect de lege și nici prin adoptarea unui proiect de lege cu procedura de urgență. În aceste condiții, pentru conservarea stabilității economice a statului, singurul instrument rămas la îndemâna Guvernului a fost adoptarea unei ordonanțe de urgență.

Pentru aceste motive, Curtea a constatat că reglementarea criticată îndeplinește exigențele urgenței prevăzute în art. 115 alin. (4) din Constituție.

În consecință, Curtea a stabilit că, în anumite situații extreme, precum în cea de față, implicațiile financiare legate de punerea în executare a hotărârilor judecătorești se pot constitui într-o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție, în măsura în care asemenea măsuri sunt motivate, în mod fundamentat, de apărarea stabilității economice a statului român. O atare situație extraordinară, în mod evident, are un caracter temporar, regula în această materie fiind executarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu dreptul comun în materie, respectiv Codul de procedură civilă sau Ordonanța Guvernului nr. 22/2002, după caz, chiar dacă debitor este statul. Altfel, Guvernul nu poate uza de reglementarea, în viitor, în mod nelimitat, a unor proceduri derogatorii de la dreptul comun atunci când statul este debitor; este sarcina statului să găsească soluții pentru executarea conformă a hotărârilor judecătorești, potrivit dreptului comun. În caz contrar, nu ar mai exista o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție, ci, mai degrabă, s-ar pune în evidență elemente de oportunitate legislativă.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

II. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea constată că și acestea sunt neîntemeiate pentru motivele reținute în Decizia nr. 188 din 2 martie 2010, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 14 aprilie 2010, Decizia nr. 190 din 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 aprilie 2010, și Decizia nr. 784 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 7 iulie 2009, ce vor fi expuse mai jos:

Pretinsa încălcare a prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat nu poate fi reținută din moment ce Guvernul nu refuză aplicarea hotărârilor judecătorești, ci, din contră, le recunoaște și își ia angajamentul ferm de a le executa întocmai potrivit criteriilor rezonabile și obiective stabilite în actul normativ contestat. Prin urmare, Curtea constată că ordonanța de urgență nu este o măsură prin care se interzice nici măcar temporar executarea unei hotărâri judecătorești și, în consecință, nu reprezintă o imixtiune a puterii legislative în procesul de realizare a justiției.

Nu se poate reține existența niciunei discriminări între debitori, în sensul că statul ca debitor și-ar aroga mai multe drepturi decât debitorii persoane de drept privat în ceea ce privește executarea hotărârilor judecătorești.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, acestea însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere (în acest sens, a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele „*Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene*” împotriva Belgiei, 1968, paragraful 10, *Marckx împotriva Belgiei*, 1979, paragraful 33, *Rasmussen împotriva Danemarcei*, 1984, paragrafele 35, 38, 40, *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, 1985, paragraful 72, *Gaygusuz împotriva Austriei*, 1996, paragraful 42, *Larkos împotriva Ciprului*, 1999, paragraful 29, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, 2004, paragraful 24). Totodată, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, statele beneficiază de o anumită marjă de apreciere în a decide dacă și în ce măsură diferențele între diversele situații similare justifică un tratament juridic diferit, iar scopul acestei marje variază în funcție de anumite circumstanțe, de domeniu și de context (în acest sens, a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele „*Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene*” împotriva Belgiei, 1968, paragraful 10, *Gaygusuz împotriva Austriei*, 1996, paragraful 42, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, 2004, paragraful 24).

În cauza de față, măsura contestată urmărește un scop legitim — asigurarea stabilității economice a țării — și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză. Astfel, situația particulară ivită și motivată prin existența unei situații extraordinare este una care reclamă o diferență evidentă de tratament juridic.

Cu privire la invocarea art. 21 privind accesul liber la justiție și la un proces echitabil, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale — Decizia nr. 458 din 31 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 17 aprilie 2009 — „procesul civil parcurge două faze: judecata și executarea silită, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului sau a altor titluri executorii, în măsura în care debitorul nu își execută de bunăvoie obligația”. Însă, actul normativ criticat este o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța. Faptul că acesta își execută creanța într-o perioadă de 3 ani nu reprezintă o durată excesivă a executării unei hotărâri judecătorești, datorită caracterului sistemic al problemelor apărute în legătură cu executarea titlurilor executorii ale personalului bugetar. De altfel, chiar și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, soluționând Cererea nr. 60.858/00 și pronunțând Decizia de admisibilitate din 17 septembrie 2002 în Cauza *Vasyl Petrovych Kravynnytskyi împotriva Ucrainei*, a

apreciat că un termen de 2 ani și 7 luni de executare a unei hotărâri judecătorești nu este excesiv în condițiile concrete ale cauzei, respectiv lipsa vădită de fonduri a unității militare debitoare. Totodată, în Hotărârea pronunțată în Cauza *Burdov împotriva Rusiei*, 2002, paragraful 35, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare. Or, în cauza de față, Guvernul român nu numai că nu refuză executarea hotărârilor judecătorești, ci se obligă la plata eșalonată a sumelor prevăzute prin acestea. Executarea eșalonată a unor titluri executorii care au ca obiect drepturi bănești nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; executarea *uno ictu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica modalitate posibilă de executare pe care Guvernul o poate aplica.

Cu privire la dreptul de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol la Convenție; neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie deci o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, excepție ridicată de Claudiu Șianțiu în Dosarul nr. 2.267/55/2010 al Tribunalului Arad — Secția civilă, de Confederația Națională Sindicală „Cartel ALFA” în Dosarul nr. 9.867/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și de Violeta Gurzu, Rodica Jercan, Gheorghe Mihai, Ioana-Adina Năstase, Liliana Constantinescu, Violeta Moise, Florica Oprea, Liliana Tudor, Adrian Dicu, Felicia Claudia Stanciu și alții în Dosarul nr. 7.507/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 mai 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 525412